

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mülteciler ve sığınmacılar ülkemizde çoğu zaman kötü koşullarda yaptıkları yolculuklar sonucunda yakalanmaları ile gündeme gelmektedir. Uluslararası Af Örgütü'nün verilerine göre, Türkiye, zulümden kaçan binlerce kişi için bir sığınma yeri olarak görülmektedir. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği 2007 yılında 4400 yeni Avrupalı olmayan sığınmacı başvurusu almıştır. Bu sayı 2006 yılı rakamlarından %68 daha fazladır. 2007 Yılında İran, Irak, Afganistan ve Somali'nin de aralarında bulunduğu bir çok ülkeden toplam 12 bin 630 kişi Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin çalışma alanında yer almıştır. Bu sayılara ek olarak TSK tarafından, Ekim 2007'de açıklanan bilgilere göre 29 binden fazla düzensiz göçmen 10 ay içinde yakalanmıştır.

Ege Denizi'ndeki kazalarda 2000'li yıllara kadar yılda ortalama 10 kişi hayatını kaybederken bu sayı 2000'li yıllarda 100'e kadar yükselmiştir.

Yani her yıl sadece Ege kıyılarında 100'e yakın insan boğularak yine buna yakın oranda da sınırlarımız içerisinde ölümlerle sonuçlanan kazalara ve havasızlıktan ve ağır ve kötü yaşam koşullarından kaynaklanan ölümlere tanık olmaktadır. Coğrafi konumu nedeniyle tam da göç yolu üzerinde olan, bir transfer ülkesi olarak görülen ülkemizde maalesef henüz bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Sadece 1994 yılında çıkarılan bir yönetmelik mevcuttur. Uluslararası alanda ise; Türkiye'nin taraf olduğu 1951 Cenevre Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İşkenceye Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi bulunmaktadır. Türkiye tüm bu uluslararası sözleşmelerde hukuki bir sorumluluğun altına imza atmıştır.

Öncelikle, AB'ye uyum sürecinde, 2005 yılına kadar çıkarılacağı vaad edilen ancak daha sonra 2012 yılına ertelenen İltica Yasası'nı çıkarılması gerekiyor. Bunun da yaptım oldu zihniyetiyle değil, insani duyarlılığın yasanın geneline hakim olduğu, tüm sivil toplum kuruluşları ve akademisyenlerle yapılacak ortak bir çalışma ile hazırlanması gerekiyor. Ülkemizde yaşanan olayların basit, sıradan olaylar gibi algılanmasının önüne geçilmesi gerekiyor. Şu an Türkiye'de yaklaşık 15.000 kayıtlı sığınmacı ve iltica başvurusunda bulunan yabancı mevcuttur. Ülkemiz bir yandan AB üyeliği standartlarına kavuştuğunu, bir yandan Ortadoğu'da ekonomi ve demokrasi alanında en gelişmiş ülke olduğunu iddia ederken bizlere sığınan 15.000 kişinin barınma, sağlık ve korunma gibi temel ihtiyaçlarını yerine getirememektedir. Şu an hiçbir sığınmacının ücretsiz olarak sağlık imkanlarından faydalanamaması, çalışma izinlerinin bir Avrupa ülkesinden gelip ülkemizde çalışan bir meslek sahibiyle aynı prosedüre tabi olması, kendilerine herhangi bir maddi destek sağlanmadığı gibi her altı ay için 287.00 YTL ikamet harcı bedeli tahsil edilmek istenmesi ülkemize sığınanları daha da zor koşullara itmektedir.

Bir an önce maliye bakanlığının bu konuda gerekli çalışmayı yaparak sığınmacı ve sığınma başvurusu sahibi yabancıları bu ikamet harcından muaf tutacak yasal düzenlemeyi yapmalıdır.

Ayrıca, geri göndermeme ilkesi uluslararası mülteci hukukunun temel bir ögesidir. Türkiye'nin taraf olduğu 1951 Cenevre Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İşkenceye Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ile Türkiye bu ilkeye mutlak saygı göstermek hukuki sorumluluğu altında bulunmaktadır. Oysa Türkiye'nin son zamanlardaki bazı olaylarda bu ilkeyi ihlal ettiği basına yansımıştır.

Ayrıca haklarında yapılan idari işlemlerin yargısal denetim altına alınması koşullarının da fiili olarak engellenmesi sorunun bir başka parçası olarak karşımızda durmaktadır.

Ülkemizde mülteci ve sığınmacıların yaşadıkları sorunlar ve bu sorunların önlenmesi için alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.21.10.2008

1. Çetin SOYSAL - İstanbul
2. Ahmet ERSİN - İzmir
3. Durdu ÖZBOLAT - Kahramanmaraş
4. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
5. Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur
6. Mehmet Ali SUSAM - İzmir
7. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
8. Enis TÜTÜNCÜ - Tekirdağ
9. Rasim ÇAKIR - Edirne
10. Ali Rıza ÖZTÜRK - Mersin
11. Abdullah ÖZER - Bursa
12. Kemal DEMİREL - Bursa
13. Turgut DİBEK - Kırklareli
14. Bülent BARATALI - İzmir
15. Halil ÜNLÜTEPE - Afyonkarahisar
16. Rahmi GÜNER - Ordu
17. Ali İhsan KÖKTÜRK - Zonguldak
18. Gökhan DURGUN - Hatay
19. Hüseyin ÜNSAL - Amasya
20. Tekin BİNGÖL - Ankara
21. Hulusi GÜVEL - Adana
22. Tayfur SÜNER - Antalya
23. Atila EMEK - Antalya
24. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli
25. Tansel BARIŞ - Kırklareli
26. Hüsnü ÇÖLLÜ - Antalya
27. Hikmet ERENKAYA - Kocaeli
28. Selçuk AYHAN - İzmir